

Pozdravni nagovor gospe Špele Spanžel, vršilke dolžnosti generalnega direktorja Direktorata za kulturno dediščino

Spoštovana predsednica društva, spoštovani organizatorji, spoštovani gostje, člani in sodelavci društva!

K naslednjim mislim so me spodbudili naslovi vašega posveta in uvodno predavanje.

Prihajam z Ministrstva za kulturo, zato si bom dovolila iti nekoliko širše – tudi zato, ker vaše društvo združuje različne stroke. Ta interdisciplinarnost, izmenjava mnenj in znanja je za nas še kako pomembna. Prav zato ves čas zagovarjamo, da moramo pri svojem delu seči čez svoje meje, čez svoje omejitve.

Navezala se bom na letošnje leto, ko praznujemo 50-letnico konvencije o varstvu svetovne naravne in kulturne dediščine, ki je, čeprav se morda sliši nekoliko abstraktno, v resnici ena od osnovnih paradigem našega strokovnega dela. Ne gre samo za nepremično dediščino kot eno od dediščinskih kategorij, v resnici je vsa kulturna dediščina prostorsko pogojena. Ožje gledano, kadar govorimo o integriteti spomenika, to nujno pomeni prostor, njegovo rabo in umestitev v širše prostorske enote.

Letošnje leto je tudi Plečnikovo leto. Skupaj s partnerji smo ga razglasili zaradi lanskoletnega vpisa del Jožeta Plečnika v Ljubljani na Unescov seznam svetovne dediščine. Pri vpisu gre za veliko strokovno delo in še večje mednarodno priznanje, zdaj pa sta naše vodilo in skrb predvsem varovanje te dediščine in njenih vrednot v prihodnje. Veliko bolj kot na posamezne stavbe se v resnici navezuje na prostore. Javne prostore, ki so povezani s pešhojo, saj vemo, da je arhitekt mesto na ta način tudi premeril. Gre za urbano oblikovanje po meri človeka, kot smo nominacijo tudi naslovili.

Če smo se prej s kolegi večinoma ukvarjali s sistemom varstva posamičnih stavb, se zdaj ukvarjamo predvsem z varovanjem širših celin, širših prostorskih entitet, zlasti ob napovedih novih posegov v urbani prostor Ljubljane. Skrbno bomo izvajali presoje vplivov na dediščino, ki nujno vključujejo tudi mobilnost, prometne režime, zgoščevanje mesta, skrb za človeka, za skupnost.

Naj sklenem: zelo podpiramo refleksijo o širšem okviru. Sodelujemo s številnimi kolegi, na ministrstvu imamo zelo močno enoto, ki se ukvarja s prostorsko problematiko v ožjem smislu, vendar varovanje dediščine brez širšega razmisleka preprosto ni mogoče.

Hvala za povabilo na posvet, z veseljem sem se odzvala – in upam, da se še srečamo. Potrebovali bomo vaš razmislek in vaše prispevke, dolgoročno in brez omejitev.

Hvala lepa.

.....
Špela Spanžel, vršilka dolžnosti generalnega direktorja Direktorata za kulturno dediščino
Ministrstvo za kulturo, Direktorat za kulturno dediščino, Ljubljana
E-pošta: spela.spanzel@gov.si